gaar fallit, og at der kommer en Masse andre Kreditorer, der kaste sig over ham, er ikke noget, der bør eller maa gøre Indgreb i de Rettigheder, Panthaveren har. Det er naturligt, at vi værne om hans Retsstilling og om Realkreditten i Samfundets Interesse. Denne Grundsætning er det, man fører videre, naar man i Samstemning med den højtærede Justitsminister siger: Panthavernes Stilling skal heller ikke forværres derved, at en Mand gaar fallit, nej, Panthaverne beholde deres Rettigheder over deres Pant, de kunne faa Pantet ud af Boet og skulle ikke belastes med Boets Omkostninger, de skulle ikke kunne tvinges til at lade deres Ejendom sælge paa et Tidspunkt, hvor de anse det for uheldigt at sælge Ejendommen — alt dette som sagt gaaende ud fra den samme Hovedsætning: Panthaverne have deres reelle Ret i Ejendommen; den værnes der om, og de skulle altsaa ikke kunne krænkes eller fortrædiges af Tredjemand, for saa vidt de holde sig kun til den Ret, de have. Men nu stiller det sig i Virkeligheden saaledes, at naar Panthaveren nødes til for at redde og bjerge sine Penge, at lade sig Ejendommen udlægge, saa vil man, som jeg før sagde, paalægge ham en hel Del Omkostninger, meget betydelige Omkostninger. I Udvalgets Betænkning har man opstillet et Eksempel for at vise, hvorledes der kan blive Spørgsmaal om f. Eks. tilnærmelsesvis 1,000 Kr., hvor der er en sekundær Panthaver, der har en lille Fordring paa 5 à 6,000 Kr., idet Omkostningernes Beløb altid staar i Forhold til hele Købesummen. Altsaa ogsaa der tages Hensyn til forudgaaende Prioriteter. Men naar nu altsaa den sekundære Panthaver for at værne om sin Panterettighed, som Lovforslagets Tendens i det hele er at værne om, bliver nødt til at beholde sit Pant, at tage sit Pant — man har ikke villet lade Tingen gaa rolig, man har jaget ham ud af dette Pant, det er altsaa Selvforsvar at tage sit Pant — saa maa den Betragtning ligge særdeles nær at sige: kan det da gaa an, at Staten i et saadant Øjeblik siger: Det er meget godt, min Ven, at Du vil holde dig til dit Pant, tage dit Pant og paa den Maade forsvare det mod Tredjemand og Kreditorerne, men Du skal først pytte artig i Bøssen til Staten! Det ligger helt naturligt for, at man kommer til at rejse dette Spørgsmaal. Den ærede Justitsminister siger: Ja, men den Panthaver, der ikke har Raad til at overtage sit Pant, han er jo lige saa bedrøvelig stillet. Dertil vil jeg for det første bemærke, at der staar jo ikke noget Modstykke. Dersom den ærede Justitsminister sagde: Der kan være Tale om enten at give den Panthaver, der lader sig Ejendommen udlægge, den Begunstigelse at slippe for Stempelpapir og Halvprocentafgift, eller man giver den Panthaver, der ikke har ladet sig Pantet udlægge, den Begunstigelse, at han slipper for de og de Afgifter — dersom de to Ting stode imod hinanden, saa kunde jeg forstaa, at man sagde: hvem af de to, enten den, der er nødt til at lade Pantet ryge, eller den, som vil forsøge at lade sig det udlægge, skal man tage mest Hensyn til. Men saaledes staar Sagen slet ikke. Den Omstændighed, at vi nægte en Pantekreditor, der lader sig Pantet udlægge, Frihed for Stempelpapir og Halvprocentafgift, gavner ikke i fjerneste Maade den udelukkede Panthaver, der har maattet lade Pantet gaa, fordi han ikke har kunnet lade sig det udlægge. Men Tingen er dernæst efter min Formening, at det, man skal have for Øje, er ikke det enkelte Tilfælde, ikke den enkelte Person. Man skal stille Spørgsmaalet mere almindeligt: Hvad er af Interesse og Betydning for Pantekreditten i Almindelighed og derigennem for Samfundet i Almindelighed? Og saa siger jeg, at det forekommer mig slet ikke, der kan være nogen Tvivl i den Henseende. I Virkeligheden forholder Sagen sig saaledes, at naar det gaar galt med en Ejendom, og den altsaa skal sælges, og det kommer an paa at bjerge, hvad bjerges kan, saa ere de sekundære Panthavere i Virkeligheden kun henviste til den Chance, det er at forhindre Salg i Øjeblikket og vente til bedre Tider, tage Pantet og holde det til bedre Tider. Berøver man dem denne Chance, fordi man gør dem det umuligt at benytte sig af den, fordi man lægger store Omkostninger paa, saa er det ganske vist noget, der tynger paa den enkelte Kreditor i Øjeblikket, men det er tillige noget, som langt mere er til Skade for Kreditten i Almindelighed. Spørg Pantekreditorerne, dersom man tænker sig dem som en Forsamling, der har en Repræsentation, om de helst ville have Sikring eller Begunstigelse for Pantekreditorernes Stilling paa den ene eller den anden Maade, og jeg nærer ingen Tvivl om, hvad Svaret vil blive. De ville sige: Det, som det kommer an paa, er, at vi ikke fortrædiges i det Øjeblik, andre Folk styrte sig ind over vort Pant; det, som det kommer an paa, er at værge Stillingen til bedre Tider, og derfor maa man for Himlens Skyld ikke gøre os dette umuligt eller vanskeligt ved at paalægge os disse mange Omkostninger. Hvad dernæst angaar Størrelsen af disse, sagde den ærede Justitsminister, som jeg har tilladt mig at udtale, at bestemt opgive de Beløb, som der kan være Tale om, kan man